

RAJONIZACE OVOCNÝCH DRUHŮ V ČR **(Zonalizace ovocnářské výroby)**

Specifická charakteristika pěstitelských oblastí z hlediska vhodnosti přírodních podmínek pro jednotlivé ovocné druhy a jejich podnože v ČR.

JABLOŇ

možnost pěstování ve vhodných polohách (tratích) po celém území státu, ale ne všude
výborné podmínky

1.ZÓNA

nadmořská výška do 300-450 m n.m.
průměrná roční teplota
pro méně náročné odrůdy 7-8 °C (Wealthy)
pro náročnější 8-9°C (Golden Delicious)
sluneční svit 1900 -2000 hod (za vegetaci IV.-IX.1400-1500
suma srážek za rok: 600 - 800 mm
v teplejších oblastech s doplňkovou závlahou
půdní druhy: střední, neutrální až mírně kyselé
půdní typy: hnědozem, černozem, nivní půdy
zemědělská výrobní oblast:
kukuřičná (K) (pro náročnější odrůdy s doplňkovou závlahou)
řepařská (Ř) (pro méně náročné odrůdy)
vhodné podnože – slabě rostoucí (M 9 a její klony, J-TE-E , J-TE-H, J-TE-G, M 26)

2.ZÓNA

nadmořská výška 450-650 m n.m.
průměrná roční teplota 6-7 °C
srážky 700 - 800 mm
sluneční svit: 1800-1900 hod (za vegetaci 1300-1400)
půdní druhy: střední až středně těžké
půdní typy: hnědozemě , mírné podzoly
zemědělská výrobní oblast: obilnářská (O), teplejší část bramborářské (B)
jen méně náročné odrůdy a středně vzrůstné podnože (M4, MM 106, M7)

3. ZÓNA

nad 600 m n.m.
průměrná roční teplota 5-6 °C
srážky 800-900
zde jen letní a podzimní odrůdy
vzrůstné podnože (A 2, J-TE-1,2,3,4 a pod.)

4.ZÓNA

nevhodná

HRUŠEŇ

1.ZÓNA

nadmořská výška do 200-350 m n.m.
průměrná roční teplota 8-9 °C
sluneční svit 2000 hod (za vegetaci 1500 hod)
srážky 500-700 mm
půdní druhy: střední,
půdní typ: hnědozem, degradovaná černozem, nivní půdy,
zemědělská výrobní oblast kukuřičná a teplejší řepařská
podnože: kdouloň K-TE-B a E, slaběji rostoucí OHF, pro slaběji rostoucí odrůdy také H-TE-1,2,3

2.ZÓNA

nadmořská výška 350-500 m n.m.
průměrná roční teplota 7-8 °C
sluneční svit 1900 hod (za vegetaci 1400 hod)
srážky 700-800 mm
půdní druh: středně těžký
půdní typ: hnědozemě
zemědělská výrobní oblast: řepařská
podnože: OHF, H-TE-1,2,3

3.ZÓNA

nadmořská výška 500-600 m n.m.
průměrná roční teplota 6-7 °C
roční srážky: 700-800 mm
jen pro letní, výjimečně pro podzimní odrůdy
podnož: H-TE-1,2,3

4.ZÓNA

nevhodná

KDOULOŇ

neexistuje dělení na zóny
nadmořská výška do 250 m n.m.
průměrná roční teplota 8-9 °C
sluneční svit kolem 2000 hod (za vegetaci 1500 hod)
roční srážky 500-700 mm
půdní druhy: střední, písčitohlinité půdy
nesnáší vysoký obsah CaCO₃
půdní typ: nivní, černozem
zemědělská výrobní oblast: kukuřičná
podnož: kdouloň K-TE-B a E

TŘEŠEŇ A VIŠEŇ

1.ZÓNA

nadmořská výška do 200-350 m n.m.

průměrná roční teplota 8-9 °C

sluneční svit: 1900 hod (za vegetaci 1400 hod)

srážky 500-600 mm

půdní druh:

hlinitý, středně těžký - pro podnož ptačka, Gisela 5, P-HL-A,B nebo C a Colt

lehký, písčitohlinitý, s vyšším obsahem CaCO₃ - pro podnož mahalebku

zemědělská výrobní oblast kukuřičná až řepařská

Pozn. višeň je obecně považována za méně náročnou než třešeň, ale kvalitní plody jen na dobrých půdách;

2.ZÓNA

nadmořská výška 350-500 m n.m.

průměrná roční teplota 7-8 °C

sluneční svit: 1800 hod (za vegetaci 1300 hod)

srážky 700-800 mm

u třešni výběr odrůd s vyšší odolností k praskání plodů (Kordia, Těchlovan, Sam – 5. Třešňový týden)

půdní druh : hlinitý

půdní typ: hnědozem

zemědělská výrobní oblast: řepařská a teplejší část obilnářské

podnož: ptačka P-TU-1,2 a 3

3.ZÓNA

nadmořská výška 500-600 m n.m.

průměrná roční teplota 6-7 °C

srážky 800-900 mm

vysoké riziko praskání plodů

třešně odolnější k praskání (Kordia) už zde mají horší kvalitu a nižší výnos

zemědělská výrobní oblast: obilnářská (O) a teplejší část bramborářské

4. ZÓNA

nevhodná

SLIVONĚ

Slivoně - široký rod *Prunus* zahrnuje více druhů nestejně náročných na zohlednění požadavků.

1.ZÓNA

nadmořská výška

švestky, mirabelky ..... do 450 m n.m. (př.Švestka domácí, Nancyská)

méně náročné druhy (velkoplodý hybridní myrobalán) a odolnější odrůdy pološvestek (Wangenheimova) i výše (500-550 m n.m.)

průměrná roční teplota

8-9 °C (švestky, mirabelky)

sluneční svit 1800-2000 hod (1300-1500 hod za vegetaci)
srážky 600-700 mm
půdní druh
pro těžší půdy na podnoži S-BO-1, St Julien A
pro lehčí nebo kompaktní, ale nezamokřené půdy na podnoži myrobalán MY-BO-1 a MY-KL-A
půdní typ: hnědozemě (permské červenky), nivní
zemědělská výrobní oblast: řepařská, kukuřičná

2.ZÓNA

nadmořská výška 450-600 m n.m.
průměrná roční teplota 7-8 °C
pro méně náročné odrůdy (Wangenheimova)
sluneční svit: 1800 hod (za vegetaci 1300 hod)
srážky 700-800 mm
půdní druh: střední až těžší
půdní typ: hnědozem
zemědělská výrobní oblast: obilnářská
podnože: S-BO-1, Wangenheimova, MX-KL-A, MY-VS-1

3.ZÓNA

nad 600 m n.m.
průměrné roční teploty 6-7°C
raněji zrající nenáročné odrůdy př. Klar, Klaret, Klasik
srážky 800-900 mm
půdní druh: hlinitý, jílovitohlinitý
půdní typ: hnědozem
zemědělská výrobní oblast: teplejší bramborářská
podnož: Wangenheimova

4.ZÓNA

nevhodná

MERUŇKY

1.ZÓNA

nadmořská výška do 250 m n.m.
průměrná roční teplota 9 °C,
průměrná teplota za vegetační období IV. až IX. 16-17°C
sluneční svit kolem 2000 hod (za vegetační období 1500 hod)
srážky: 500-600 mm (Langův dešťový faktor 55-67)
půdní druh: hlinitý, hlinitopísčítý, písčitohlinitý
půdní typ: nivní (naplavené a spraše), černozem
zemědělská výrobní oblast kukuřičná
podnože podle druhu půd v pořadí od lehčích po těžší: meruňkový semenáč M-VA-1,2,3, M-LE-1, M-HL-1, MY-KL-A, St Julien A, Wangenheimova, Torinel

2.ZÓNA

nadmořská výška 250-350 m n.m.
průměr. roční teplota 8-9 °C,

průměrná teplota za vegetační období IV.-IX. 14-15°C
sluneční svit: 1900 hod (za vegetační období 1400 hod)
srážky 600-650 mm (Langův dešťový faktor 67-81)
půdní druh: hlinitý
půdní typ: hlubší hnědozemě
pro méně náročné a ranější odrůdy
větší nebezpečí moniliózního úžehu květů a letorostů a moniliózní hniloby plodů
zemědělská výrobní oblast teplejší řepařská
podnože: přednostně slivoňové podnože (St. Julien, Wangenheimova, Torinel)

3.ZÓNA

nadmořská výška 350-450 m n.m.
průměr. roční teplota 7-8 °C
sluneční svit: 1800 hod., za vegetaci 1300 hod.
srážky 650-750 mm
Langův dešťový faktor 81-107
půdní druh: hlinitý
půdní typ: kvalitnější hnědozem
jen chráněné malé lokality
jen pro rané odrůdy a zahrádkářské využití
značné riziko moniliózního úžehu a moniliózní hniloby
zemědělská výrobní oblast: řepařská a teplejší část obilnářské
podnože: St. Julien, Wangenheimova,)

4.ZÓNA

nevhodná

BROSKVOŇ

1.ZÓNA

nadmořská výška do 200 m n.m.
průměrná roční teplota 9 °C
sluneční svit 2000 hod (za vegetaci 1500 hod)
roční srážky 500-600 mm
stačí při ideálním rozložení srážek
zpravidla však závlaha nutná
půdní druh: písčitohlinitý a hlinitý
možnost regulace podnožemi
pro lehčí a střední půdy B-VA-1,2,3 a 4, Lesiberian
půdy částečně asfyxiantní (St. Julien A)
půdy s vyšším obsahem CaCO₃ (BM-VA-2)
půdní typ: nivní (naplavené a sprašové), černozem
zemědělská výrobní oblast kukuřičná

2.ZÓNA

nadmořská výška 200 - 300 m n.m.
výběr chráněných tratí s jižní expozicí
průměrná roční teplota 8 °C
sluneční svit 1900 hod (za vegetaci 1400 hod)
roční srážky 600 mm

půdní druh: hlinitopísčité půdy
půdní typ: kvalitnější hnědozemě
zemědělská výrobní oblast kukuřičná a teplejší řepařská
do těžších půd přednostně slivoňové podnože (St. Julien A

3.ZÓNA

nadmořská výška 300 - 450 m n.m.
průměrná roční teplota 7-8 °C
roční srážky 600-700 mm
půdní druh: hlinitopísčité
půdní typ: hnědozem
jen pro zahrádkářské pěstování na přísně vybraných lokalitách s jižní expozicí
zemědělská výrobní oblast řepařská
slivoňové podnože: St. Julien A

4.ZÓNA

nevhodná

MANDLOŇ

bez rozdělení na zóny
do 250 m n.m.
jen nejteplejší části ČR
průměr. Roční teplota min. 9 °C
sluneční svit 2000 hod (za vegetační období 1500 hod)
roční srážky 500 mm
půdní druh: hlinitopísčité
půdní typ: nivní (naplavené a sprašové půdy i bohatší na CaCO₃)
zemědělská výrobní oblast kukuřičná
podnože: MN-VA-1. MN-VS-1, GF-677

OŘEŠÁK KRÁLOVSKÝ

bez rozdělení na zóny
nadmořská výška produkčně do 300 m n.m.
průměrná roční teplota 8-9 °C
sluneční svit 2000 hod (za vegetační období 1500 hod)
průměrné roční srážky 550-650 mm
náročnost na vláhu se podceňuje
půdní druh: hlinitý s dostatkem CaCO₃
půdní typ: nivní, černozem, degradovaná černozem
zemědělská výrobní oblast: kukuřičná a teplejší část řepařská
podnože: semenáč *Juglans regia*

LÍSKA

bez rozdělení na zóny
nadmořská výška do 400 m n.m.
průměrná roční teplota 7-9 °C
sluneční svit 1800 hod (za vegetaci 1300 hod)
průměrné roční srážky 600-700 mm (náročnější, než se někdy uvádí)
půdní druh: hlinitý
půdní typ: nivní, hnědozem

zemědělská výrobní oblast kukuřičná a řepařská
podnož: v teplejších oblastech *Corylus collurna*

RYBÍZ ČERVENÝ A BÍLÝ

bez rozdělení na zóny
nadmořská výška do 500 m n.m.
sluneční svit 1700 hod (za vegetační období 1200-1300 hod)
průměrná roční teplota 6-8 °C
Ribes rubrum (Jonkheer van Tet's') .... náročnější
Ribes paetrium (Vierlandenský) ..... méně náročný
roční srážky 750 mm
půdní druh: hlinitý, jílovitohlinitý
půdní typ: hnědozem ale je vděčný i za kvalitnější
výrobní oblast řepařská, obilnářská a teplejší část bramborářská
podnož: ME-LS -A, B a C

RYBÍZ ČERNÝ

bez rozdělení na zóny
nadmořská výška do 300 m n.m.
průměr. roční teplota 8-9 °C
sluneční svit 1800-1900 hod (za vegetační období 1400 hod)
roční srážky 750 mm
jen zdánlivě méně náročný než červený a bílý rybíz
půdní druh: hlinitý
půdní typ: nivní půdy, černozem, kvalitnější hnědozem
zemědělská výrobní oblast kukuřičná a řepařská
podnož: ME-LS-A, B a C

ANGREŠT

bez rozdělení na zóny
nadmořská výška do 500 m n.m.
průměrná roční teplota 6-9 °C
sluneční svit 1700 - 1900 hod (za vegetační období 1400 hod.)
roční srážky 550-700 mm
půdní druh: hlinitý, jílovitohlinitý,
půdní typ: nivní, hnědozem
zemědělská výrobní oblast kukuřičná a řepařská a teplejší část obilnářské - značně adaptivní -
široký pěstitelský areál
podnož: ME-LS-A, B a C

MALINÍK

bez rozdělení na pěstitelské zóny
nadmořská výška do 500 m n.m.
průměrná roční teplota 6-9 °C
sluneční svit 1700-1900 hod, za vegetační období 1300-1400 hod.
roční srážky 700-800 mm
půdní druh hlinitý
na těžších půdách úhyn prutů
půdní typ: hnědozem, nivní půdy
výrobní oblast: řepařská, kukuřičná

JAHODNÍK

bez rozdělení na pěstitelské zóny

široký pěstitelský areál

do nadmořské výšky 600 m

přezimování umožňuje sněhová pokrývka

průměrná roční teplota 6-8 °C (pro rané sklizně 9 °C)

náročnější jsou velkoplodé stálezplodící odrůdy

sluneční svit 1700 -2000 hod (za vegetaci 1300-1500 hod)

roční srážky 600 mm

citlivá na nevyrovnaný průběh srážek

vysoké srážky v květnu - riziko *Botrytis cinerea*

půdní druh: hlinitý, písčité půdy nevhodné

půdní typ: nivní, hnědozem,

zemědělská výrobní oblast kukuřičná (pro ranou sklizeň), řepařská, obilnářská a teplejší

bramborářská (vymrznutí brání sněhová pokrývka)